

Pracovní list č. 24: SPADLA ROSA STUDENA

Koleda ze sbírky *Kopřivnické písničky* Leopolda Vichy

A E A E D E A A/Cis Hmi

1. Spadla ro - sa stu-de-na, Kri - ste ne - be - sky, spa-dla ro - sa

E Fismi A A/Cis Hmi E7 A

stu - de - na, a - le - lu - ja, zdra-vas Ma - ri - a.

1. Spadla rosa studena, Kriste nebesky, spadla rosa studena. Aleluja, zdravas Maria.
2. Kam ty kračíš, Maria, Kriste nebesky, kam ty kračíš, Maria? Aleluja, zdravas Maria.
3. Do Betlema Judova, Kriste nebesky, do Betlema Judova. Aleluja, zdravas Maria.
4. Co tam iděš dělati? ...
5. Křtiti' děťatko iděmy, ...
6. Čim ho křtiti buděmy? ...
7. Čistu vodu z Jordana, ...
8. Keři budu kmotrove? ...
9. Svaty Ščepan, svaty Jan, ...
10. Kere budu kmotřičky? ...
11. Svata Anna s Alžbětu, ...

I. Porozumění textu

1. **Přečti si potichu text písně.** Najdi v něm výrazy, kterým:
 - chybí diakritické znaménko nebo se liší od své spisovné varianty písmenem či tvarem. Podtrhni je modře.
 - vůbec nerozumíš. Podtrhni je červeně.
2. **Ve dvojicích se pokuste vysvětlit, co mohou neznámá slova znamenat.** Poté je přeložte do současné češtiny.
3. **Přečti text nahlas.** Dbej na krátkou výslovnost.

4. **Koleda s popletenými verši.** Seřaď zamíchané verše tak, aby byly ve správném pořadí. Své řešení si zkontroluj na 1. straně.

Kere budu kmotřičky?

Čistu vodu z Jordana.

Do Betlema Judova.

Křtít' děťatko iděmy.

Svata Anna s Alžbětu.

Čim ho křtiti buděmy?

Spadla rosa studena.

Keři budu kmotrove?

Kam ty kračiš, Maria?

Co tam iděš dělati?

Svaty Ščepan, svaty Jan.

II. Porozumění obsahu

1. Kam kráčí Marie a proč?
2. Kdo budou kmotrové a kmotry?
3. Kdo byla Alžběta?
4. K čemu použijí čistou vodu z Jordánu?

Metodické tipy pro učitele na nácvik koledy *Spadla rosa studena*

1. Zahrajte si s žáky hru na „rytmickou ozvěnu“. Vytleskejte krátký rytmický motiv z písně a žáci ho zopakují. Motivy průběžně střídáte stejně jako způsoby hry na tělo.

2. Rozdělte žáky do 6 skupin a každé skupině přidělte dvě sloky písně. Žáci si ve skupinách připraví rytmickou recitaci textu dané sloky bez melodie a budou se při ní snažit o krátkou výslovnost. Mohou ji doplnit rytmickou hrou na tělo. Poslední sloku vyřekněte společně.

3. Žáci se věnují porozumění textu koledy. V pracovním listu plní úkoly ke slovní zásobě, kterou neznají, a diskutují o významu písně.

4. Po částech naučte žáky melodii. Následně si společně zazpívejte celou píseň.

5. Vybídněte žáky, aby promysleli v písni dynamiku. Zvolte jednoho žáka za dirigenta, který ji bude ostatním během zpěvu ukazovat předem domluveným způsobem.

6. Společně vytvořte hudební aranžmá celé písně:

- Rozdělte žáky do 5 skupin. Každá skupina si vymyslí vlastní doprovod k jedné sloce pomocí perkusních nástrojů.
- Hru na rytmické nástroje mohou žáci doplnit dle svých dovedností nástroji melodickými.
- Společně se žáky vyberte sloky, které budou zpívat: a) sólisté, b) dívky, c) chlapci.
- Motivujte žáky, aby k melodii vytvořili jednoduchý 2. hlas. Inspiraci vícehlasé úpravy této koledy naleznete rovněž v tištěném zpěvníku *Přiběželi do Betlema pastyře*.

7. Žáci si poslechnou nahrávku doprovodu v podání cimbálové muziky. Pokusí se společně určit, která část koledy tvoří předehru, zda je mezi jednotlivými slokami mezihra a jak vypadá dohra. Poté si celou píseň s cimbálovou muzikou zazpívají.

8. Žáci si vyberou jeden motiv z písně, který je zaujal, a nakreslí jej. Poté vytvoří se spolužáky ze všech obrázků koláž na téma písně.

SLOVNÍČEK NÁŘEČNÍCH VÝRAZŮ A SLOVNÍCH SPOJENÍ

NÁŘEČNÍ VÝRAZ	SOUČASNÝ VÝZNAM
Kriste nebesky	oslovení „Ježíši Kriste“
aleluja	Chvalte Hospodina (latinsky)
Zdrávas Maria.	pozdrav Panně Marii
do Betlema Judova	do Betléma v Judei
iděmy	jdeme
buděmy	budeme
čistu vodu	čistou vodou
křtit	křtít
keři	kteří
Svaty Ščepan	Svatý Štěpán, první křesťanský mučedník
Svaty Jan	Svatý Jan Křtitel
kere	které
Svatá Anna	matka Panny Marie
Alžběta	matka Jana Křtitele

Metodicky zpracovaný Zpěvník regionálních koled Příběželi do Betlema pastýře s audionahrávkou instrumentálních doprovodů formou cimbálové muziky podpořen projektem *Podpora a zvyšování kvality pregraduální přípravy pedagogů na Univerzitě Palackého v Olomouci*; reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_019/0008422.